

Ignacijev put

GODINA XVIII

BROJ I (28)

2002.

Tema broja:

**BAZILIKA
SRCA
ISUSOVA**

Ignacijev put

INFORMATIVNI LIST

za prijatelje Družbe Isusove

ISSN 1331- 8500

2/2002., broj 28, godina XVIII

IZDAVAČ

Provincijalat Hrvatske pokrajine
Družbe Isusove
Palmotičeva 31, HR-10 000 Zagreb
p.p. 669

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

p. Mate Božinović, SJ

UREDNIČKO VIJEĆE

Tomislav Čurić
Mikolaj Martinjak
Željko Paša
Vedran Šmitran
Sebastian Šujević
Ladislav Tadić

TEHNIČKI UREDNIK

Darko Perković

LEKTURA

Anđa Jakovljević

TISAK

Toma-graf, Zagreb

SLOG

Ibis grafika, d.o.o., Zagreb

ADRESA UREDNIŠTVA

Jordanovac 110
HR-10000 Zagreb
p.p. 169

Svoje dobrovoljne priloge za
Ignacijev put možete slati na račun:
"Provincijalat Družbe Isusove (za IP)"
br. 30102-672-2393

NASLOVNA STRANICA

OLTAR BAZILIKE SRCA ISUSOVA
U PALMOTIČEVOJ ULICI U
ZAGREBU

*Stota obljetnica
Nacionalnoga
svetišta Srca
Isusova*

*Radio Marija
– kršćanski
glas
u tvome
domu*

*Razgovor
s Mijom Nikićem, SJ*

USKRSNO RAZMIŠLJANJE *Živi Krist je naša pobjeda!* **4 IZ
POVIJESTI DRUŽBE** *Časna braća – 100 godina ponizna
služenja crkvi u Družbi Isusovoj* **5 Ivan Merz
i Bazilika Srca Isusova** **6 AKTUALNO** *Stota obljetnica
Nacionalnoga svetišta Srca Isusova* **9** *Radio Marija – kršćan-
ski glas u tvome domu* **11 DUHOVNOST** *Štovanje Srca
Isusova* **12** *Apostolat molitve* **16 RAZGOVOR** *Razgovor s
Mijom Nikićem, SJ* **18 KRŠĆANSKI INTERNET SKAC -
Palma** (<http://www.skac.hr/>) **21 VJERUJ I ŽIVI**
(<http://www.ffdi.hr/duhovni-kutak/>) **22 NAŠI** *Naši mladomi-
snici* **23 Naši jubilarci** **23 NOVE KNJIGE** **26**

Poštovani čitatelji Ignacijeva puta!

Živimo u vremenu u kojem nas, možda više nego ikada prije, obasiplju raznim tiskovinama. Dovoljno je proći mimo kioska i uvjeriti se koliko se boje i crnila troši za razne novine, časopise, magazine itd. Hoćemo li među njih svrstati i naš Ignacijev put! Sigurno nećemo, jer on pri tom ne bi imao nikakve šanse da uopće bude zamijećen. Ali ne samo zato. Dok nas druge tiskovine žele iznenaditi najnovijim, po mogućnosti što uzbudljivijim vijestima, dok nam žele potaknuti maštu ili u nama probuditi one porive kojih se koji put i sami bojimo, naš Ignacijev put želi biti daleko od toga. Ne želimo njime buditi nikakve senzacije, nego vam prilikom velikih blagdana naše vjere pružiti riječi ohrabrenja i nade.

Pred nama je Uskrs. Svi znamo – to je blagdan koji nas podsjeća na događaj što stoji u središtu našeg vjerovanja i nadanja. Crkva je taj događaj od svojih početaka sažimala u nekoliko jednostavnih, ali sadržajem bogatih rečenica, a zapisao nam ih je apostol Pavao: "Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bi pokopan i uskrsnu treći dan po Pismima" (1 Kor 15,3–4).

Nije potrebno dokazivati koliko su ljudi današnjice, osobito u našem narodu, počeli gubiti nadu. To dovoljno dokazuje sve očitiye nezadovoljstvo, nekoliko tisuća samoubojstava, među njima većinom mladi ljudi, što su se u posljednjim godinama događala u Hrvatskoj. Mnoge su se nade, probuđene početkom novog tisućljeća, pokazale ispraznima, mnoga su obećanja ostala iznevjerena, mnoge vrijednosti, na koje smo se oslanjali i za koje su mnogi bili spremni žrtvovati mnogo pa i sami sebe kao da su postale bezvrijedne. Svjedoci smo očitih obeshrabrenja što su se uvukla u mnoga srca.

U tu mrklinu želimo i ovim našim listom unijeti svjetla, onog svjetla što je bljesnulo u praskozorje prve uskrsne nedjelje. Vjerujemo da nema takve tame na ovom svijetu koju ne bi mogla razbiti svjetlost što svijetli iz pet preobraženih rana Kristova uskrsla tijela. S pravom pjevamo u uskrsnoj pjesmi: Već bježi evo crni mrak pred svjetlom njegovim, već sja, o Majko, križa znak nad hramom presvetim...

U nadi da će vam čitanje našeg lista unijeti u dušu što više uskrsne radosti, želim svima vama sretan i blagoslovljen Uskrs!

*Uz srdačan pozdrav
p. Ivan Macan, SJ
provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove*

Živi Krist je naša pobjeda!

Tomislav Ćurić, SJ

Isuse, uskrsnuo si i uzašao na nebo!... Više ne trpiš, u svojoj si slavi i više nikada nećeš trpjeti, sretan si i bit ćeš sretan vječno. Ako te doista ljubimo, moramo poradi toga biti prepuni pouzdanja, radovati se tome! No, dakako, ne smijemo zaboraviti da si bio ponižen, izvrijeđan, bičevan, osuđen i ubijen na križu... Ti si ustvari ono posijano sjeme čija je sudbina darovati život upravo umirući. Sve iz čega u prirodi raste novi život, mora umrijeti, biti čak odbačeno, zaboravljeno... U prihvaćanju toga umiranja krije se snaga koja se daruje plodu, koja svjedoči o radosti i nadmoći života, niknuvši iz dragovoljne žrtve, nadjačava i pobjeđuje žalac smrti. Doista, nicala je neuništiva klica novoga Života i probila najtvrdi stijenu, rodio se Život, neuništivi, novi, vječni Život, sjeme je donijelo strokuri rod!

Da, uskrsnućem Isusovim označen je početak novoga razdoblja u povijesti. Započelo je kraljevstvo koje neće imati svršetka, kao što je anđeo Gabrijel navijestio Mariji: "vladat će kućom Jakovljevom do vijeka". Snagom ovoga novog i slavnoga božanskog rođenja, tama groba pretvara se u silno svjetlo koje rasvjetljuje našu nadu i vjeru, gradeći im temelje za naše uskrsnuće. Iskustvo uskrsnuća u koje mi vjerujemo neizrecivo je, ono nema presedana, to je kozmički događaj apsolutne novosti. Sasvim sigurno, ono je potpuno različito od čudesnoga uskrsenja Lazara, pa Jairove kćerke ili mrtvoga sina udovice iz Naina. Tu je Isus, istina, svojom riječju oborio našeg najvećega neprijatelja, posljednjeg neprijatelja, smrt, no ti ljudi su samo nakratko izvučeni iz njezina gospodstva da bi se opet vratili u iskustvo svoga vremenitog života. Njih je iskustvo smrti opet čekalo...

Gospodinovo pak uskrsnuće nije neko takvo oživljavanje na novi proces raspadanja. Ono je novo stvaranje, početak novoga, Božjeg svijeta. Njegov život nakon uskrsnuća nova je stvarnost postojanja njegove ljudske naravi koja je nedjeljiva od Druge

Božanske Osobe, tj. od Sina. Zato su apostoli tako nespretni kada govore ili opisuju svoja iskustva s Gospodinom. Tijelo Uskrsloga je suobličeno i prožeto Duhom, za njega ne postoji udaljenost. On se ukazuje različitim ljudima na različitim mjestima u isti dan, dakle, podložni su mu prostor, materija, vrijeme... U drugom obličju se ukazuje dvojici učenika na putu u Emaus, a opet drugačije se ukazuje jednoga dana sv. Pavlu na putu u Damask. Nadalje, Marija Magdalena ne prepoznaje odmah Uskrsloga nego tek kad joj se on otkrije, kad je zovne po imenu. Također, dvojica koji su išli u Emaus prepoznaju ga tek u "lomljenju kruha", a nakon što su ga prepoznali, shvaćaju da je "gorjelo srce u njima dok im je tumačio Pisma". Uskrslog Krista, dakle, ne možemo vidjeti ako nam se on sam ne otkrije, no svatko ga može naći, susretati u Riječi i u euharistiji do svršetka svijeta.

I što još reći? Kada smo tužni, obeshrabreni pred sobom, drugim osobama, pred događajima, sjetimo se da je Gospodin proslavljen, da sjedi s desna Ocu, i ta spoznaja, ako ljubimo Gospodina kako bismo morali, morala bi ukloniti iz naših duša tugu poradi konačnih stvari te našu dušu preplaviti obiljem radosti, a sve te muke raspršiti kao oblak pred suncem. Radujmo se neprestano Kristovoj pobjedi, Živom Kristu, jer sve su naše nevolje tek atom kraj sreće Stvoritelja... Nadalje, vjera u Isusovo uskrsnuće trebala bi uključivati vjeru u naše uskrsnuće, vjeru u vječni život, našu besmrtnost. U takvoj vjeri nema mjesta za beznađe, u njoj čovjek otkriva božanski smisao ljudskoga postojanja koji Isus objavljuje svojim uskrsnućem.

A Gospodin dolazi! Iščekujući njegov drugi dolazak u slavi, kad će otvoriti vrata ovoga neizmjernog 'groba' u kojem leži cijelo čovječanstvo, ohrabrimo se i usavršujemo imajući pouzdanje i nadu u uskrsloga Krista koji je živ među nama, znajući da je njegova pobjeda nad smrću i naša proslava! **IP**

Časna braća – 100 godina ponizna služenja Crkvi u Družbi Isusovoj

p. Stanislav Kos, SJ
p. Mate Božinović, SJ

Kroz proteklih stotinu godina značajan doprinos u ukupnom radu Družbe Isusove u Palmotićevoj ulici dala su naša časna braća. Slobodno se može reći da su njihova prisutnost, rad i žrtva bili od temeljnoga značenja za ukupan rad tamošnje isusovačke zajednice..

Bilo je to tiho i samozatajano redovničko predanje. Svojim jednostavnim pristupom i pojavom svjedočili su pred našim vjernicima kao sakristani u Bazilici, kao vratari i u ostalim poslovima koje su obavljali. Svojom molitvom i žrtvom uzor su svima nama kako se ljubi Crkva i Družba.

Isusovački brat je čovjek koji je odgovorio na Očev poziv da postane "prijatelj Isusov". Po svojim zavjetima on u duhu besplatna služenja posvećuje svoj život zajedničkom poslanju apostolskoga, redovničkog i svećeničkog tijela Družbe. To poslanje je služba vjere.

Trideset i četvrta generalna kongregacija Družbe Isusove, održana 1995., posvećujući jedan od dekreta časnoj braći, kaže da brat proživljava svoje redovničko zvanje u "poslanju". On je bitno čovjek s poslanjem koje, preko svojih poglavara, prima od samoga Krista. On ostvaruje to poslanje kao član jednoga apostolskoga tijela kojem je svrha posvetiti se s milošću Božjom ne samo spasenju i savršenosti vlastitih duša, nego s tom istom milošću svim snagama raditi i za spasenje i savršenosti bližnjih.

Svaki od časne braće koji je bio određen za rad u Bazilici ili Rezidenciji u Palmotićevoj i koji je ustrajao u svom zvanju zaslužuje da se o njemu nešto napiše. Budući da to nije moguće, sada ćemo navesti dio govora nad otvorenim grobom brata Martina Kranjčeca, koje je imao najduži 'staž' – 52 godine rada u Palmotićevoj. To

što se ovdje sada navodi za njega u određenom smislu vrijedi i za ostalu časnu braću: "Opraštamo se od čovjeka, redovnika, časnoga brata, koji je bio tihi molitelj, tihi radnik, tihi čovjek, ali na koga se moglo osloniti. Kad mu se povjerio posao, bilo je sigurno da će ga obaviti. Čovjek pouzdan i vjeran. Bio je čovjek 'starinskog kova', kako to običavamo reći, u najljepšem značenju te riječi: čovjek reda, s dnevnim rasporedom za svaki dan, u kojem su se izmjenjivali rad i molitva. Nije išao u krajnosti; bio je blagoga temperamenta, ali ne mekušast; nikad se nije ljutio, bio je uvijek trijezan i razborit. S lica mu se odražavao mir i osmijeh. Bio je to neki produhovljeni sjaj na njegovu licu. I svećenicima i braći bio je primjer Božjega čovjeka. Svi su to znali i s poštovanjem o njemu govorili."

Prvi časni brat isusovac u Palmotićevoj ulici – br. Ivan Konečný

Navedimo još poslove koje su braća obavljala, a neke od njih još uvijek obavljaju u Palmotićevoj: vrtlar, pazikuća, vratar, krojač, sakristan, brijač, socius, perač rublja i rušničar, nabavljač, vinogradar, blagovao-ničar, postolar, popravljanje krovova, elek-tronike, vodovoda, nadglednik obavljanja ispita savjesti, predstojnik posluge, pred-stojnik aspiranata, pomoćnik, rad u upravi izdanja naših knjiga, razaslanje časopisa, čišćenje kuće, promicanje misijske djelat-nosti. **IP**

Br. Martin Kranjčec, časni brat isusovac s najdužim radnim stažom u Palmotićevoj

Ivan Merz i Bazilika Srca Isusova

p. Božidar Nagy, SJ

Kad uđe u Baziliku Srca Isusova, pos-jetitelj će s desne strane, kod oltara sv. Alojzija, uočiti jedan grob na kojem uvijek gori svjetlo, ima cvijeća, a na nadgrobnoj ploči mnogo zahvalnica na kamenim pločicama. I kad se zaustavi pred tim grobom i pročita da u njemu počiva dr. Ivan Merz, mladi katolički laik i apostol hrvatske mladeži, mogao bi se upitati: u čemu je povezanost ovoga čovjeka i Bazilike Srca Isusova, što je učinio da se našao dostojnim te njegovo posljednje počivalište bude pod svodovima ovoga hra-ma Srca Isusova?

Navedimo najprije nekoliko osnovnih biografskih podataka. Rođen je u Banjoj Luci 1896. gdje završava gimnaziju. Zatim polazi na studij u Beč. Ondje ga zatječe

Prvi svjetski rat te odlazi na talijansku fron-tu. Za vrijeme rata doživljava potpuno obraćenje Bogu, nastavlja studij književno-sti u Beču i Parizu. Dolazi u Zagreb 1922. i postaje profesor na Nadbiskupskoj klasič-noj gimnaziji. Sve svoje slobodno vrijeme posvećuje odgoju katoličke mladeži u tadašnjoj katoličkoj orlovske organizaciji. Promiče ideje papinske Katoličke akcije i zalaže se za liturgijski pokret. Živi svetim životom i umire na glasu svetosti 10. svib-nja 1928.

Dok je boravio u Zagrebu posljednjih šest godina svoga života, Bazilika Srca Isusova je postala za Ivana Merza mjesto njegova molitvenoga i sakramentalnog života, njegova uspona prema svetosti, ali i njegova apostolata.

Svakodnevno je dolazio u ovu crkvu na sv. misu i sv. pričest kroz punih šest godina koliko je živio u Zagrebu, sve do svoje smrti. Mjesto u klupi gdje je običavao klečati sudjelujući u sv. misi na desnoj strani uz oltar sv. Alojzija označeno je danas posebnom metalnom pločicom s natpisom. Redovito je dolazio na sv. misu ujutro u 6,30. Stanovao je u tadašnjoj Mihanovićevoj ulici na broju 2 (danas Starčevićev trg 6).

Merz je među isusovcima koji su djelovali u Bazilici pronašao svoga stalnog ispovjednika i duhovnoga vođu, p. Josipa Vrbaneke, nacionalnoga tajnika Apostolata molitve i promicatelja štovanja Srca Isusova. K njemu je svakoga tjedna dolazio na ispovijed i na duhovni razgovor. Pod njegovim vodstvom obavljao je u isusovačkom samostanu i duhovne vježbe iz kojih su nam sačuvane dragocjene bilješke. Kako je posvjedočio njegov duhovnik, Merz je u posljednoodnevnim satima na galeriji Bazilike veoma često obavljao pobožnost križnoga puta, a u crkvi adoraciju. Dana 8. prosinca 1923., nakon obavljenih duhovnih vježbi u kojima je jasno spoznao da Bog od njega želi da ostane kao posvećeni laik u svijetu, Merz je u ovoj istoj Bazilici načinio zavjet doživotne čistoće. Ivan Merz bio je i velik štovatelj Srca Isusova o čemu nam je ostavio lijepa svjedočanstva u svojim spisima. Još kao pariški student, 1921. godine, piše Ivan: "Srce Isusovo, tebi posvećujem svoj život." Opisu njegove pobožnosti prema Srcu Isusovu i nastojanju da se ona proširi p. Vrbaneke posvećuje posebno poglavlje u svojoj knjizi o Merzu.

Osim što je Bazilika Srca Isusova bila za dr. Ivana Merza središte njegova duhovnoga života, ona je bila i jedno od mjesta njegova apostolskog rada. U okviru Bazilike djelovalo je katoličko orlovsko društvo "Kačić" koje je okupljalo radničku mladež. Svoje prostorije i vježbaonicu imali su u dvorišnoj zgradi u prizemlju u Palmotićevoj 31 (danas velika dvorana za predavanja). U ove prostorije Merz je često zalazio posjećujući kao tajnik Hrvatskoga orlovskog saveza ovo orlovsko društvo.

Usko je surađivao i s poznatim isusovcem Brunom Foretićem, duhovnikom katoličke organizacije Hrvatskoga orlovskog saveza. Sačuvane su nam dvije njihove zajedničke fotografije.

Osim u orlovskoj organizaciji, Ivan Merz je djelovao i u Marijinoj kongregaciji za akademičare, koja je svoje sjedište imala također u Bazilici Srca Isusova. U njoj je vršio službu tajnika sve do svoje smrti. Unutar Kongregacije često je održavao zapažena predavanja, a 1923. je za članove organizirao i "liturgijski izlet" trapistima u Rajhenburg. Među sudionicima izleta bio je i maturant Franjo Šeper, također član Kongregacije, budući zagrebački nadbiskup i kardinal. On se upravo u Marijinoj kongregaciji upoznao s Ivanom Merzom, s kojim je sve do kraja Merzova života održavao prijateljske kontakte. Postavši nadbiskupom te iz osobnoga iskustva uvjeren u Merzovu svetost, nadbiskup Šeper pokrenuo je 1958. godine postupak za njegovo proglašenje blaženim.

Dr. Ivan Merz (u sredini) izabran za predsjednika Hrvatskog katoličkog omladinskog saveza u kolovozu 1923. Do njega duhovnik iste organizacije isusovac p. Bruno Foretić

Još jedan važan trenutak treba istaknuti u povezanosti Ivana Merza s Bazilikom Srca Isusova. Nakon što je 1923. postigao doktorat na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Merz je u jesen iste godine započeo u Bazilici Srca Isusova privatni studij kršćanske filozofije pod vodstvom p. Antuna Alfrevića, voditelja Marijine kongregacije. Studij je trajao dvije godine, a potom je nastavio dalje sam proučavati teologiju. Mogli bismo reći da je ovim svojim studijem Ivan Merz bio preteča Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove na kojem danas brojni laici poput njega studiraju filozofiju i religijsku kulturu.

Polazeći u bolnicu na operaciju, Ivan Merz je došao posljednji put na sv. misu u Baziliku i pohodio je ondje svoga duhovnika p. Vrbaneka. U razgovoru koji je p. Vrbanek vjerno opisao u Merzovoj biografiji Ivan je jasno izrazio osjećaj da Bog od njega traži da mlad umre i da stoga svoj život prikazuje za Hrvatski orlovski savez. Njegov duhovnik redovito ga je posjećivao

u bolnici i podijelio mu je i bolesničko pomazanje. Merz je preminuo uslijed komplikacija koje su nastupile nakon operacije.

Za petnaestu obljetnicu Merčeve smrti, godine 1943., p. Vrbanek je objavio biografiju Ivana Merza pod naslovom "Vitez Kristov Ivan Merz" koja je sastavljena u vidu pokretanja postupka za Merzovu beatifikaciju o kojoj se već tada ozbiljno govorilo. Postupak je pokrenut 1958.

Godine 1977. njegovo tijelo je preneseno s Mirogoja u Baziliku Srca Isusova kako bi grob bio bliži njegovim štovateljima i općenito katoličkoj javnosti. Tako je Božja providnost i na vanjski način nagradila Ivanovu ljubav prema Srcu Isusovu te njegovu nadu i pouzdanje koju je izrazio u svojoj oporuci, natpisu koji danas stoji na njegovu grobu, a u kojem čitamo i ovu rečenicu: "Očekujem milosrđe Gospodinovo i vječno, potpuno, nepodijeljeno posjedovanje Presvetog Srca Isusova." **IP**

Grob dr. Ivana Merza u Bazilici Presvetog Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu

Stota obljetnica Nacionalnoga Svetišta Srca Isusova

*p. Mijo Nikić, SJ,
Upravitelj Svetišta Srca Isusova*

Dana 15. prosinca 1902. svečano je blagoslovljena crkva Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. To je učinio kanonik Ivan Pliverić koji je i vodio gradnju bazilike. Ove (2002.) godine navršava se točno stotinu godina od toga dana koji je važan za čitav naš hrvatski narod. Crkva je, naime, dobila čast bazilike i postala Nacionalno svetište Srca Isusova. Osim toga, ta je bazilika godine 1963. proglašena spomenikom kulture. U obrazloženju Komisije za registraciju nepokretnih spomenika kulture kaže se: "Ova je crkva sa samostanom jedini istaknuti primjerak neobaroka u hrvatskim crkvenim građevinama, a u urbanističkom smislu daje svojim zvonnicama naročit akcent predjelu grada u kojem se nalazi."

Drago nam je što naša Bazilika ukrašava glavni grad naše lijepe domovine, ali nam je još draže što je ona kroz svoju stogodišnju povijest bila mjesto susreta Boga i čovjeka. Bazilika je posvećena Srcu Isusovu, Srcu koje neizmjenno ljubi sve ljude. Na zidu iznad glavnoga oltara Bazilike velikim su slovima napisane Isusove riječi: "Dodite k meni svi umorni i opterećeni." Ovaj Isusov poziv ozbiljno su shvatile generacije umornih i opterećenih ljudi koji su teret svojih grijeha ostavljali u brojnim ispovjedaonicama Bazilike i svoju utjehu dobivali u susretu s euharistijskim Isusom koji je bezbrojne milosti i ljubav svojega Srca pokazao upravo u toj Bazilici. Na proslavi 60. obljetnice postojanja ovoga svetišta iznesen je podatak da je od godine 1902. do godine 1962. u Bazilici saslušano 4 264 909 ispovijedi te podijeljeno 8 031 856 svetih pričesti. Bazilika je napose poznata po brojnim ispovjedima za prve petke u mjesecu kad se od ranoga jutra do kasno uvečer ispovjedi oko

tisuću ljudi. U posljednje vrijeme večernju svetu misu na prvi petak prenosi i Radio Marija tako da se glas iz ovoga svetišta sada čuje po čitavom Zagrebu i okolici.

U svetištu i oko njega isusovci koji rade u ovoj Bazilici razvili su brojne pastoralne aktivnosti. Već godine 1903. započela je svoje djelovanje Bratovština Presvetoga Srca Isusova. Oni su bili posebno aktivni u organiziranju vanjskih proslava svetkovine Srca Isusova, a one su redovito bile veličanstvene te se na njima znalo okupiti i mnoštvo od 60 tisuća vjernika koji su u procesiji išli od Bazilike do katedrale i natrag. Svećenici i časna braća Družbe Isusove koji rade u tom svetištu vodili su ovdje Marijine kongregacije, Obiteljski centar, a i danas vode razne katoličke udruge i organizacije kao što su Marijina legija i Zajednica kršćanskoga života. Oko Bazilike se okuplja Hrvatsko katoličko liječničko društvo, organiziraju se seminari nove evangelizacije i kršćanske meditacije te višemjesečni seminar ignacijanske duhovnosti. Bazilika je prije 25 godina postala i župna crkva tako da ima organiziran župni karitas koji je u vrijeme Domovinskoga rata, a i poslije, pomogao mnogim siromašnim obiteljima.

Bazilika Srca Isusova poznata je po svojim glasovitim propovjednicima koji su još za vrijeme strogoga ateističkog komunističkog režima hrabro propovijedali evanđelje, organizirali korizmene konferencije na kojima su branili istine vjere, za što su neki bili osuđivani i zatvarani. Sveta misa na koju dolaze mnogi zagrebački intelektualci služi se i danas u 11 sati svake nedjelje. Na njoj pjevaju mladi iz Akademskoga studentskog zbora "Palma" koji se diče osvojenim medaljama i osvojenim prvim mjestima na više međunarodnih natjecanja pjevačkih zborova.

Uz Baziliku razvijena je i utjecajna isusovačka izdavačka djelatnost. Ovdje je tiskan Kalendar Srca Isusova, Katoličke misije, mnoga izdanja molitvenika "Srce Isusovo, spasenje naše", a i danas je ovdje uredništvo "Glasnika Srca Isusova i Marijina" koje ima cilj i nakanu širiti pobožnost prema Srcu Isusovu i Marijinu. Neko vrijeme bila je ovdje i Teologija za isusovačke bogoslove te Odjel za kršćanski nazor koji su pohadale mnoge redovnice i vjernici laici. Danas se u velikoj dvorani, koja može primiti i do 300 ljudi, svakoga ponedjeljka oko 250 studenata s raznih fakulteta okuplja na svoj studentski vjeronauk. Uz Baziliku je također organiziran župni vjeronauk za osnovne i srednje škole. Župna sveta misa na kojoj djeca pjevaju i na druge načine privlači i župljane i mnoge druge.

U Bazilici rade časna braća koja ulažu mnogo truda i ljubavi kako bi ova crkva bila čisto i ugodno mjesto molitve i svake druge pobožnosti.

Uz Baziliku, na istoj se adresi nalazi i Provincijalat Hrvatske provincije Družbe Isusove. Provincijal i ostali članovi uprave rado se uključuju u pastoralne aktivnosti koje se zbivaju u Bazilici.

Zahvaljujemo svim svećenicima, časnoj braći, kao i svim vjernicima laicima koji su se kroz stotinu godina žrtvovali da ova Bazilika može dobro funkcionirati i biti mjesto istinskoga susreta s Bogom. Naša je želja da i idući naraštaji mognu dolaziti u Baziliku Srca Isusova i u njoj se oslobadati od svojih grijeha i primati milost Božju i utjehu Srca Isusova. Prigodom stote obljetnice želimo urediti i osvježiti Baziliku izvana i iznutra. Zahvaljujući velikodušnim darovima mnogih čitatelja "Glasnika Srca Isusova i Marijina" i drugih štovatelja Srca Isusova u tome smo dijelom već i uspjeli. Svim dobročiniteljima od srca zahvaljujemo i uključujemo ih u svoje molitve i svete mise da im Srce Isusovo još velikodušnije uzvratiti za sve ono što su učinili za njegov hram, koji se s pravom može nazvati hramom ljubavi Kristova Srca.

Iz povijesti Bazilike

Prvi boravak isusovaca u Zagrebu trajao je od 1606. do 1773. godine. U tom su vremenu isusovci godine 1607. u Zagrebu osnovali prvu gimnaziju i 1669. prvo sveučilište u Hrvatskoj. Iz toga se sveučilišta razvilo današnje Zagrebačko sveučilište. Isusovci su u tom vremenu podigli i baroknu crkvu Sv. Katarine, crkvu Sv. Franje Ksaverskoga, zatim samostan koji danas služi kao Muzejski prostor na Jezuitskom trgu (Klovićevi dvori) i još neke druge zgrade.

Kad su Sestre milosrdnice godine 1845. došle u Zagreb, zamolile su nadbiskupa Haulika da im pošalje jednoga svećenika obnovljene Družbe Isusove da im drži duhovne vježbe. Tako je došao p. Fidrik Krupski.

Dana 15. travnja 1855. nadbiskup Haulik svečano je uveo u zagrebačku katedralu isusovce p. Antuna Ayalu i p. Vinka Bazilea. Tako su započele misije u katedrali s propovijedima na hrvatskom jeziku, na kojima je bio nazočan i ban Jelaičić.

Godine 1898. kupljeno je u Palmotičevoj ulici u Zagrebu gradilište za crkvu i samostan isusovaca. Zagrebački nadbiskup Juraj Posilović 10. listopada 1901. godine blagoslovio je temelje crkve Srca Isusova u Palmotičevoj ulici.

Dana 17. svibnja 1902. zagrebački kanonik Ivan Pliverić blagoslovio je križeve zvonika crkve Srca Isusova.

Dana 31. listopada 1902. u rezidenciju Družbe Isusove uselila su se dva svećenika i jedan časni brat.

Godine 1977. osnovana je župa Srca Isusova i Bazilika je tako postala i župna crkva koju rado pohađaju vjernici iz cijeloga Zagreba, a za prve petke u mjesecu i svetkovinu Srca Isusova dolaze i oni izvan Zagreba.

Godine 1999. proširen je kor Bazilike tako da sada može primiti daleko veći broj članova pjevačkoga zbora.

Prošle 2001. godine obnovljen je krov Bazilike i potpuno promijenjen sav crijep, a umjesto starih limova postavljen je novi bakar.

Radio Marija – kršćanski glas u tvome domu

p. Stjepan Fridl, SJ

Pater Stjepan Fridl, SJ, odnedavno je imenovan za voditelja Radio Marije. Zamolili smo ga za opis rada ovoga mass-medija kršćanskoga usmjerenja.

Radio Marija (RM) je prva neprofitna radijska postaja u Hrvatskoj koja ima cjelodnevni glazbeno-govorni vjerski program na frekvencijama 96,4 i 106,8 MHz. Zajedničko je to ostvarenje laika i svećenika osnovano radi evangelizacije radijskim putem. Radio Marija želi pomoći duhovnoj izgradnji cijele zajednice s posebnim vrednovanjem obitelji. Obraća se djeci, mladima, roditeljima, ali i onima za koje suvremeni ritam života nema vremena: starima, nemoćnima, duhovno ranjenima... Radio Marija djeluje u 27 zemalja na svim kontinentima, a sve je započelo u Italiji 1983. godine, zatim se širilo na ostale zemlje međusobno se potpomažući i djelujući autonomno na nacionalnim razinama. U Hrvatskoj je projekt započeo 1994. u

krilu Pokreta krunice za obraćenje i mir.

Godine 1995. osnovana je današnja Udruga Radio Marija. Dana 22. veljače 1997. u podne započelo je emitiranje programa za grad Zagreb i okolice. Radio se poglavito uzdržava od dobrovoljnih priloga svojih slušatelja i uz dragovoljni rad svojih suradnika.

Programska shema obuhvaća molitvu, katehezu za djecu i odrasle, liturgijske, moralne, pravne, biblijske, mariološke, pedagoške teme. Liječnici, psiholozi i psihijatri obrađuju tematike iz svoga područja. Udruge koje djeluju na području Hrvatske, njih četrnaest, imaju svoje mjesečne jednosatne emisije. Tu su i savjeti svećenika, emisija Vojnoga ordinarijata, emisija na temu kako se izliječiti od ovisno-

Pater Stjepan Fridl u eteru Radio Marije

sti o drogi koju vode liječeni ovisnici iz zajednice "Cenacolo" kod Vrbovca. Važno je napomenuti da su to uglavnom kontakt emisije u kojima slušatelji mogu izravno postavljati pitanja voditelju emisije.

Pred Božić prošle godine odvažili smo se za četverodnevne duhovne vježbe putem radio valova. Čini se da su to prve duhovne vježbe u Hrvatskoj, a možda i šire, ostvarene medijskim putem. Prema svim pokazateljima, velik broj slušatelja aktivno je sudjelovao u duhovnim vježbama. Voditelj je bio isusovac p. Slavko Pavin. Imao je dnevno četiri razmatranja te rekapitulaciju s ispitom savjesti. Svaki dan u podne izravno smo prenosili svetu misu iz studija. Možemo reći da su to bile prave ignacijanske duhovne vježbe, a prema svjedočenju brojnih slušatelja, donijele su i duhovne plodove. Budući da su mnogi zaželjeli imati razmatranja za sebe, snimili smo cjelovite duhovne vježbe na kasete. Zanimanje je bio

veliko, pa smo naručili i drugo izdanje. Primili smo mnoga pisma i zahvale na željom da svake godine imamo barem jedan tečaj duhovnih vježba. Istu je želju izrazio i uzoriti kardinal Kuharić. Napomenuo sam da imamo frekvenciju za grad Zagreb i okolicu, a radimo i na proširenju čujnosti. Nažalost, nema slobodnih frekvencija na nacionalnoj razini, već samo nekoliko gradskih. U pregovoru smo s Ministarstvom za dobivanje koncesije slobodnih frekvencija. Obećanja su izrečena i valja se nadati, moliti i pouzdati. Trenutno smo smješteni u potkrovlju župne crkve otaca franjevac na Kajzerici, ali se nadamo dobiti vlastite prostorije na nekom pogodnijem mjestu.

Dana 22. veljače ove godine svečano je proslavljena peta obljetnica RM s nadom da ćemo u budućnosti ostvarivati još kvalitetniji i bogatiji program. **IP**

DUHOVNOST

Štovanje Srca Isusova

p. Vatroslav Halambek, SJ

U "Duhovnim vježbama", u meditaciji o utjelovljenju, sveti nas Ignacije upućuje da pokušamo ući u samo Presveto Trojstvo i njegovu svesrdnu brigu za ljude na kugli zemaljskoj: ljudi vrludaju ne znajući kadšto ni što je lijevo ni što desno, pa Otac stoga predlaže Sinu da se utjelovi i postane jedan od ljudi, da im pokaže put povratka k svome Izvoru, na što Sin pristane i utjelovi se po Duhu Svetomu u krilu prečiste Djevice Marije.

Ni nakon ispunjenoga djela spasenja svekoliko ljudsko nesnalaženje, očitost pod utjecajem zla i Zloga, nije iščeznulo, ali nije iščeznula ni Božja briga za svojega najdražega stvora – čovjeka. Kao što je u Starome zavjetu Bog podizao proroke, kraljeve, svećenike, pojedine osobe da bi ih preko njih upućivao, tako i u Novome zavjetu progovori nama u Sinu koji je, da bi djelo spasenja neprestano živjelo i izvori milosti bili dostupni, Krist

htio izabrati neke ljude koji će se, poučljivi njegovu vodstvu, predati tom djelu spasenja u različitim službama unutar mističnoga tijela Kristove – Crkve.

Svako vrijeme ima svoje svijetle točke, ali i padove. Svako doba obilježeno je određenim napretkom na nekom od polja ljudske umne, umjetničke, vjerske ili kakve druge djelatnosti. No, neprestana pratilica svega napretka jest određena samodopadnost i zaljubljenost u vlastita iznašašća kao

da to nisu Božji darovi, nego mu ona postaju kumiri, idoli koji otežavaju svekoliko snalaženje i osmišljavanje vlastita života. Svako vrijeme, budući da se Bog brine za ljude, dobiva od Boga i posebne ljude koji, po posebnom nadahnuću, upućuju na poneku bitnu sastavnicu ljudske stvarnosti ne bi li se ljudi osvijestili, vratili na pravi put, pronašli smisao i puninu osobnoga i zajedničkoga življenja.

I teološka je misao, jednako kao i molitvena, nalazila uvijek nova nadahnuća u Božjoj riječi da bi i naš život, obogaćen tim novim svjetlom, mogao postati izvornije ljudski i potpunije božanski, jer uvijek nam se u svemu zapravo sam Bog daruje. Tako su i neka stoljeća naše kršćanske ere bila i svojevrsan odgovor određenom duhu vremena. Ili bi se to moglo promatrati i kroz prizmu ukupnoga dozrijevanja čovječanstva i kršćanstva unutar njega koje, vidjeli mi to ili ne, ipak poput kvasca djeluje.

Crkveni nauk o štovanju Srca Isusova kao u nekakvu vrhuncu sažet je u enciklici pape Pija XII. "Haurietis aquas" iz godine 1956. Papa govori o čudesnom proširenju štovanja Srca Isusova u novije doba. Kao da je tim pismom štovanje Srca Isusova doprlo do vrhunca, a onda upalo u određenu krizu koja se, uostalom, zrcalila i u svekolikom kriznom razdoblju Crkve napose nakon Drugoga vatikanskog sabora. Dok je već Pio XI. štovanje Srca Isusova nazvao "izvanrednim spasenjskim sredstvom u izvanrednim potrebama vremena", možemo se pitati, zabrinuti za kršćanski život: kako štovanje Srca Isusova može pridonijeti duhovnom produbljenu i obnovi naroda Božjega.

Štovanjem Srca Isusova zapravo se s vjerom i s ljubavlju štuje osoba Isusa Krista pod prizmom srca. Time se podrazumijeva prvotna i najdublja ljudska, a to znači duhovno-tjelesna te sveobuhvatna i osobna, bogočovječja označnica kao središte i izvoriste Isusova odnosa prema Ocu i prema ljudima u svekolikom njegovu osobnom spasenjskom iskustvu. To središte i taj izvor svoj temelj imaju u Kristovoj ljubavi. Stvarni simbol te ljubavi jest upravo probodeno srce raspetoga Gospodina.

deno srce raspetoga Gospodina.

Tako shvaćeno štovanje Srca Isusova svoje pravrelo nalazi u Svetome pismu. Što se tiče Staroga zavjeta, promatrati nam je one tekstove koji izričito navješćuju srce obećanoga Mesije pa te tekstove valja također čitati i u međusobnoj povezanosti. Primjerice Ps 40,7–9 (a to navodi i Poslanica Hebrejima 10,5–7), gdje je riječ o Isusu i njegovoj poslušnosti srca pri ulasku u svijet: "Nisu ti mile ni žrtve ni prinosi, nego si mi uši otvorio: paljenice i okajnice ne tražiš. Tada rekoh: 'Evo dolazim! U svitku knjige piše za mene: Milje mi je, Jahve, vršiti volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim!'" Zatim Ps 22,15 i Ps 69,21 govore o nevolji Mesijina srca koji trpi: "...sve mi se kosti rasuše, srce mi posta poput voska, topi se u grudima mojim". "Ruganje mi slomilo srce i klnuh; čekao sam da se tko sažali nada mnom, ali ga ne bi; i da me tko utješi, ali ga ne nadoh." Psalam pak 16, 9, koji se navodi u Petrovu govoru na Duhove (Dj 2,30–31), govori o radosti srca pri uskrsnuću: "Stog mi se raduje srce i kliče duša, i tijelo mi spokojno počiva. Jer mi nećeš ostaviti dušu u podzemlju, ni dati da Pravednik tvoj truleži ugleda."

U svjetlu Novoga zavjeta biblijskom utemeljenju pobožnosti Srcu Isusovu pripadaju i oni starozavjetni tekstovi koji govore o mesijanskom spasenju kao o slici izvora vode koji ima provreti (usp. Iz 12,3; Ez 47,1–12; Zah 13,1). S tim u vezi jest i novozavjetni tekst Iv 7,37–39 kao poziv na izvor žive vode i potom Iv 19,34 o probadanju Isusova boka iz kojega su potekli krv i voda. Na te se tekstove pozivaju i tu nalazi temelj sva patristička teologija o izvoru milosti iz Srca Isusova.

Tijekom višestoljetne predaje razvijaju se i povezuju dvije bitne sastavnice u oblikovanju nauka o Srcu Isusovu i njegova štovanja. Crkveni su oci već od drugoga stoljeća pa sve do ranoga srednjeg vijeka spasopovijesnu objektivnu stranu otajstva Srca Isusova razvili pod pojmom "izvor života". Iz probodenoga naime Srca uvijek izlazi punina spasenja – Duh Sveti, rada se Crkva, struje sakramenti i daruje se vječni

život. Nadahnut tim otačkim naukom i hranjen mističnim iskustvom, sa srednjim vijekom počinje novo doba štovanja i promatranja otajstva Srca Isusova sa subjektivnoga i osobnoga vidika. Milosno naime strujanje iz probodenoga Spasiteljeva Srca vjernički se promatraju kao ljubav srca na koju čovjek u ljubavi i zahvalnosti odgovara predanjem. Te dvije sastavnice povezuju se i u liturgiji.

Unatoč površnosti pogleda na štovanje Srca Isusova i unatoč određenom podcjenjivanju, valja reći ono bitno: riječ je o živoj vjeri u Božju ljubav koja se u čovjeku Isusu Kristu darovala i neprestano se daruje; riječ je osobnoj zahvaćenosti – u molitvi i meditaciji – osobom Isusa Krista čija ljubav prema Ocu i prema ljudima završava na križu i koja se u znaku probodenosti svojega Srca priopćuje; riječ je o pouzdanom napajanju na izvoru života u sakramentalnom životu kojemu je euharistija središte; riječ je o odgovoru predanja svega čovjeka iz dubine svojega srca Gospodinu, a to se predanje izražava oblikovanjem života sukladno s "mislima Srca Kristova" i nesebičnim služenjem braći i sestrama.

I u drugim se načinima kršćanske pobožnosti nalaze ove temeljne odrednice. Štovanje Srca Isusova, međutim, želi jednostavno dohvatiti središte i svu dubinu kršćanskoga života. Tako shvaćeno štovanje Srca Isusova zapravo je srce i vrhunac svake kršćanske pobožnosti, kako ističe papa Pio XII. u prije spomenutoj enciklici. Tako valja shvatiti i raznolikost pobožnosti Srcu Isusovu. Vrhunac je svakako svetkovina Srca Isusova, zatim sveta ura, pobožnost prvih petaka, osobna ili obiteljska posveta Srcu Isusovu. No, i tu valja odmah dodati teološku definiciju pobožnosti, a to je: volja da se spremno predamo onome što pripada Božjoj službi. Shvaćajući to u najširem smislu, onda je svako djelo, učinjeno sukladno Božjoj volji, zapravo djelo pobožnosti. Pojedinačne pak pobožne vježbe i ponavljanja nemaju svoju snagu u ponavljanju, nego u našem prepoznavanju volje Božje i želje da je ispunimo. Ponaavljanja su samo pedagoško sredstvo u sveopćoj težnji da

dublje i potpunije upoznamo ljubav Božju i da joj sve predanije odgovaramo. Tako se imaju shvatiti enciklike i druga pisma koja su pisali pape Lav XIII., Benedikt XV., Pio XI. i Pio XII. te Pavao VI. o štovanju Srca Isusova

Vratimo li se uvodnim napomenama, onda ih možemo potvrditi i spisima poznatoga teologa p. Karla Rahnera, SJ, te p. Teliharda de Chardina, SJ, koji Srce Isusovo promatraju kao središte Presvetoga Trojstva, središte Trojedinoga Boga koji je najjasnije definiran u Evanđelju sv. Ivana: Bog je ljubav. Štjući Srce Isusovo i obraćajući se njemu, mi ulazimo u samo središte neizreciva otajstva koje se preko ljudskoga srca Isusova našem srcu tako približilo da bi nam jednostavno reklo da Bog ima srca za nas. Upravo u doba racionalizma, kad je nastala ova pobožnost, takav pristup Bogu bio je potreban i dobio je snažan zamah i u pučkoj pobožnosti i u liturgiji. A u crkvenom životu nastajale su vjerničke udruge, bratovštine, društva s imenom Srca Isusova. Pa i u nas postoji Družba sestara Srca Isusova. Osim toga, crkve i kapelice širom svijeta, pa i u nas, dobivaju naslov Srca Isusova.

Odatle u pobožnosti Srcu Isusovu i smisao osobne, odnosno obiteljske posvete Srcu Isusovu, što jednostavno znači potvrda krsnoga obećanja i potpuna predanja Božjoj ljubavi. Devetnica spasa devet prvih petaka zapravo je pedagoško sredstvo suživljavanja sa milosrdem Božjim kojemu se utječemo uslijed svojih slabosti. A vodeći računa o tome tijekom devet mjeseci, stječemo naviku sakramentalnoga čišćenja i dolaska na izvor života u euharistiji da svoj ljudski život doista obogaćujemo Bogom.

Poznato je da su štovanje Srca Isusova posebno širili sv. Ivan Eudes i sv. Margareta Alacoque te sv. Klauđije Colombiere, kao uostalom i svi isusovci, a naročito pučki misionari. "Glasnik Srca Isusova i Marijina" samo je tiskovno sredstvo širenja toga štovanja sukladno s nakanama Apostolata molitve koje potvrđuje sam Sveti Otac.

Evo za kraj još samo pokojni tekst iz preobilne pisane kršćanske baštine.

Sv. Bernard: "A ja bez straha iz Srca Gospodnjega prisvajam sebi ono čega nemam, jer je njegovo Srce prepuno milosrđa, a i probodeno je da milosrđe razlije... Otvoreno je skrovište Srca ranama tijela. Otvoreno je veliko otajstvo, otvoreno je milosrđe Srca Boga našega, po kome nas je pohodilo Mlado Sunce s visine. Zašto srce ne bi bilo otvoreno po ranama? U čemu bi se drugom jasnije negoli u tvojim ranama moglo vidjeti da si ti, Gospodine, sladak i blag i bogat milosrđem?"

Sv. Bonaventura, franjevac i crkveni naučitelj: "Da bi se iz boka Krista usnuloga na križu stvorila Crkva, i ispunilo Pismo koje kaže: Gledat će onoga koga su proboli, božanskim određenjem je dopušteno da

jedan od vojnika kopljem probode i otvori onaj sveti bok, sve dok se s krvlju i vodom ne izli cijena našeg spasenja; ono je iz izvora, to jest iz skrovišta srca, izašlo, snagu dalo otajstvima Crkve da podjeljuje milosni život te da onima koji već u Kristu žive bude napitak izvora živog koji struji u život vječni."

Sv. Petar Kanizije, isusovac i crkveni naučitelj: "Ti si mi otvorio Srce svoga presvetoga Tijela. U nj si mi dao zagledati. Pozvao si me da iz njega pijem i da crpem vodu spasenja svoga iz izvora tvojih, o moj Spasitelju. A ja sam najviše zaželio da se odanle u me sliju rijeke vjere, ufanja i ljubavi..."

Apostolat molitve

Vedran Šmitran, SJ

Jedan od najtiših, ali vjerojatno i najmoćnijih apostolskih pothvata koji svoj početni impuls nalazi izravno u pobožnosti prema Presvetom Srcu jest Apostolat molitve. Naizgled, ništa osobito. Uostalom, nije li na molitvu pozvan svaki kršćanin; štoviše, i svaki onaj koji se priznaje vjernikom, na ovaj ili na onaj način? Ili, nije li korisnije angažirati ljude oko takva konkretnoga i jasno prepoznatljivoga plemenitog djela negoli organizirati nekave nabožne udruge? Pokušajmo odgovoriti na ove upite ili nejasnoće. Što je, dakle, Apostolat molitve?

Iako nam nije nakana pisati povijesnu studiju, ipak započinjemo s nekoliko zanimljivih i nezaobilaznih povijesnih činjenica. Baš kao i sama pobožnost Srcu Isusovu, tako je i Apostolat molitve svoj dolazak na svijet doživio u okrilju reda Družbe Isusove, i to u Francuskoj. Godine 1844. p. Xavier Gautrelet, SJ, odgojitelj budućih svećenika, animirao je svoje bogoslove, željne apostolskoga djelovanja, da se mole na velike nakane Pape i Crkve. Sve je počelo gotovo neprimjetno, a danas je Apostolat molitve svjetski pokret s oko 50 milijuna registriranih, i barem još toliko neregistriranih, članova koji imaju pred očima upravo onaj isti cilj s kojim je prije nekih 150 godina započela skupina francuskih isusovaca: svakodnevnom molitvom i prikazanjem samoga sebe po Kristu, s Kristom i u Kristu, pospješiti ostvarenje Božjega kraljevstva među nama (usp. Lk 17,21). Nije li to ono isto na što nas poziva i sveti Pavao kada piše: "Zaklinjem vas, braćo, milosrdem Božjim: prikažite svoja tijela za žrtvu živu, svetu, Bogu milu - kao svoje duhovno bogoslužje. Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da možete razabirati što je volja Božja, što li dobro, Bogu milo, savršeno" (Rim 12,1-2).

Ono što je nekoć govorio Duhom nadahnuti farizej Gamaliel (Dj 5,38-39), također je vrijedilo i za Apostolat molitve - od Boga nadahnuto djelo ne može se zaustaviti! Godine 1896. p. Louis Martin, SJ, tadašnji general Družbe, proglasio je i prve statute Apostolata molitve, nakon što ih je, dakako, odobrila Sveta Stolica. Prema tim prvim statutima, Apostolat molitve defini-

ran je kao "pobožno udruženje kojemu je cilj promicanje slave Božje i spasenje duša, a tu svoju svrhu udruženje postiže molitvom, bilo nutarnjom bilo usmenom, kao i drugim pobožnim djelima ako su molitvenog karaktera i vode k pomirenju s Božanskim Srcem Isusovim". Godine 1917. nastaje Mladež euharistijskog pokreta (MEP), kao prilagođeni oblik Apostolata molitve za djecu i mladež.

Još ljepšu i točniju definiciju Apostolata molitve donio je Drugi vatikanski sabor: "Po krštenju svi su vjernici dionici Kristove svećeničke, kraljevske i proročke službe i poslani su od Gospodina na apostolsko djelovanje, svaki pojedinac već prema vlastitom zvanju. Unutar toga sveopćeg apostolskog poziva Apostolat molitve tvori udruhu vjernika koji se po svakodnevnom prikazivanju samih sebe sjedinjuju s euharistijskom žrtvom u kojoj se neprekidno vrši djelo našeg otkupljenja. Sjedinjujući se tako s Kristom, o čemu ovisi i plodnost apostolata, oni sudjeluju u spasavanju svijeta. Ove misli nalazimo lijepo razradene u koncilskom dokumentu "Lumen gentium".

Prema novim statutima koje je odobrio papa Pavao VI. 1968. godine, ovaj apostolat mogao bi se sažeti u nekoliko sljedećih točki. Središnja točka jest svakodnevno prikazanje Božanskom Srcu Isusovu. Ono pak uvijek mora biti povezano s misnom žrtvom, bilo u duhu, bilo da se euharistiji i stvarno bude nazočan. Bit je, naime, dnevno prikazanje upravo u tome da ga činimo u zajedništvu s Kristovom žrtvom na križu, uronjeni u misterij vazmena otajstva. Tako Bogu prikazujemo sve svoje molitve, sva djela i sva trpljenja koja nas čekaju toga

dana. Konačno, zašto Bogu ne bismo osim toga spremno darovali i sve one lijepe i radosne trenutke? Darujemo, zapravo, cijeli svoj život! Sljedeća točka i stožer oko kojega se sve okreće jest štovanje Srca Isusova! Na Njegovu ljubav odgovaramo spremnošću da iz Božje ruke sve prihvaćamo i opet Božjemu Srcu prikazujemo. Statuti zatim navode pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, suosjećanje s brigama Crkve te stalnu obvezu molitve.

Iako su sve ove smjernice međusobno neodvojive, ovdje ćemo se zaustaviti na samom činu molitve dnevnoga prikazanja Božanskom Srcu Isusovu:

"Božansko Srce Isusovo,
prikazujem Ti
po Bezgrešnom Srcu Marijinu,
i po svetom Josipu, zaštitniku Crkve,
sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana
u naknadu za naše uvrede
i na sve one nakane
na koje se Ti neprestano prikazuješ
na oltaru.
Osobito Ti ih prikazujem
za svetu Crkvu i za Svetoga Oca
i za sve potrebe koje su preporučene
članovima Apostolata molitve. Amen."

Vjerojatno i ne slutimo kolika je vrijednost molitve kojom jedanput tijekom dana Bogu prikažemo cijeli svoj dan, i to na velike nakane Crkve! Radi se o tome da je ovaj središnji molitveni čin jednoga apostola molitve duboko altruistički čin. Moliti za druge, moliti na velike nakane Crkve, ne znači da molitelj ne smije imati svojih osobnih nakana, ali on ih nikada ne apsolutizira, što bi u molitvi i inače moralo vrijediti kao pravilo. Davati se drugima, prikazivati sebe na nakane koje se svaki mjesec stavljaju pred članove Apostolata molitve, stavljati konačno sva svoja duhovna dobra na raspolaganje Božanskom Srcu, to ujedno znači i najsigurniji put do istinske i duboke osobne sreće. Ne zaboravimo izreku koja veli da sreću nikada nećemo postići trčeci za njom; bilo bi to slično pokušaju preskakanja vlastite sjenke. Čovjek je, naime, po naravi stvoren da svoje ispunjenje

doživljava otvarajući se drugima, a to onda vrijedi i na području molitve. I još više, ako se naša molitva ne bude okretala isključivo oko nas samih i potreba do kojih je tek nama i našima stalo (što ne znači da za takve potrebe ne treba moliti!), možemo biti sigurni da će i naše djelovanje biti usmjereno prema Riječi po kojoj ćemo na koncu vremena biti suđeni: "Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25, 40). Tako i ovaj apostolat potvrđuje davno izrečenu istinu: anima humana naturaliter christiana; drugim riječima: moralni imperativ kršćanske sućuti i otvorenosti za bližnje (a tko to nije moj bližnji?) u poputnosti odgovara putu do prave sreće koja jedina može ispuniti ljudsku narav kao takvu. Osim toga, promislimo koliko ovakav način apostolskoga djelovanja može donijeti životnog smisla bolesnim osobama kojima je nemoguć pun tjelesni angažman u službi Bogu i čovjeku. Uostalom, ne nalikuju li barem ponekad dani svakoga čovjeka na žednu zemlju i sušno tlo (Iz 44,3-4)? Nisu li naši dani, makar bili i zdravi, vrlo često obilježeni sivilom svakodnevlja? Angažman u Apostolatu molitve bit će istinsko jamstvo da svaki trenutak našega života ima dubok smisao, a to samo zato jer je darovan Isusu Kristu i po njemu uronjen u vazmeno otajstvo!

Apostolat molitve prisutan je i u našoj Domovini, a tu prisutnost na poseban način podržava svojim službenim glasilom – "Glasnikom Srca Isusova i Marijina", koji je još 1892. godine u Sarajevu pokrenuo jedan od naših najvećih velikana duha, nadbiskup vrhbosanski dr. Josip Stadler. Ovo glasilo je i dan-danas možda najomiljenije štivo hrvatskoga katoličkog puka. U "Glasniku" se svaki mjesec – uz obilje drugih korisnih i zanimljivih tema – donose i tumače nakane Apostolata molitve: opća, misijska te nakana naših domaćih biskupa. Pripadnost Apostolatu molitve ostvaruje se prvenstveno kroz molitvu te dnevnim prikazivanjem svoga života Bogu. No, oni koji to žele mogu se i formalno obvezati na ta djela učlanjenjem u Apostolat molitve. Dovoljno je da se javi na adresu: Nacionalno

tajništvo Apostolata molitve, Fratrovac 38, 10 000 Zagreb, i zatraži pristupnicu.

Na kraju, prisjetimo se svima nama dobro znanoga Isusova čuda, čuda umnažanja kruhova. Apostolat molitve nije ništa drugo nego spremno darivanje svega što imamo, pa makar imamo tek pet kruhova i

dvije ribe (usp. Mt 14,17), jer i danas vrijedi Isusov nalog: "Donesite mi ih ovamo!" (Mt 14,18). Isus želi da mu darujemo sve, pa čak i onda kada za svoj život možemo reći: "pust je ovo kraj i već je kasno" (Mt 14,15). Mi tek vjerujemo i osvjedočimo se da će On i danas učiniti čudo. **IP**

RAZGOVOR

Razgovor s Mijom Nikićem, SJ

Razgovor vodio: Marinko Miličević, SJ

Pater Mijo Nikić poglavar je isusovačke zajednice u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. Pošto ove godine hrvatski isusovci obilježavaju stotu obljetnicu posvećenja bazilike Srca Isusova u Palmotićevoj, zamolili smo p. Nikića da nam kao osoba koja vjerojatno ima najbolji pregled rada i događanja u bazilici i u isusovačkoj rezidenciji uz nju kaže ponešto o svemu tome.

1. P. Nikić, recite nam što za Vas znači biti poglavarom u Rezidenciji Družbe Isusove u Palmotićevoj ulici, gdje se nalazi slavna bazilika Srca Isusova?

MN: Biti poglavar jedne zajednice kao što je Rezidencija u Palmotićevoj jest veoma odgovoran i težak zadatak. Naša je zajednica dosta velika i raznolika. U kući imamo 30 isusovaca koji djeluju u rezidenciji i četvoricu koji rade na Provincijalatu. Osim toga, našoj zajednici pripadaju i trojica isusovaca koji rade na župi u Savskom Nartu. Uloga poglavara u isusovačkoj zajednici je u tome da se brine o svemu što je potrebno da zajednica koja je njemu povjerena mogne ostvariti plan koji Bog s njom ima. Drugim riječima, zadatak je poglavara osigurati sve potrebne uvjete da Družbin duh prožima našu zajednicu, a to je Duh Kristov koji je nosio sv. Ignacija i njegove prijatelje s kojima je osnovao Družbu Isusovu. Nadalje, uloga poglavara je i u tome da osigura i druge materijalne i psi-

hološke uvjete kako bi svi članovi zajednice živjeli u slozi, miru, ljubavi gradeći istinsko zajedništvo Bogu na slavu i na spas dušama koje su nam povjerene. Moja uloga i dužnost kao poglavara u našoj zajednici sastoji se u tome da koordiniram rad mnogobrojnih aktivnosti koje se ovdje odvijaju. U kući imamo također dosta starijih i bolesnih članova o kojima poglavar također mora voditi računa da dobiju svu potrebnu njegu, kao i duhovnu okrepnu i pomoć.

2. Vaša je zajednica, kao što rekoste, veoma raznolika i ima široko polje rada. Biste li nam mogli reći nešto o tim aktivnostima?

M.N: Naša zajednica vodi više apostolskih djela. Na prvom mjestu je župni apostolat. Župa Srca Isusova slavi ove godine 25. obljetnicu organiziranog župnog apostolata. U župi rade župnik p. Franjo Korade, njegov vikar p. Niko Bilić te časna sestra Marijela koja organizira sudjelovanje djece

u liturgiji te u drugim izvanliturjskim slavljenjima. Njima pomažu ostala subraća u kući, a to su ispovjednici i sakristani. U našu baziliku dolaze ne samo naši župljani, nego i vjernici iz cijeloga Zagreba. Posebice su veliki redovi pred ispovjedaonicama za prve petke kada dolaze k nama vjernici iz drugih župa. Mnogi patri tom prilikom ispovijedaju po više sati, a u pomoć nam dolaze i patri iz drugih isusovačkih kuća. Osim župnoga apostolata, valja istaknuti studentski vjeronauk koji vodi p. Luka Rađa. Svaki ponedjeljak na vjeronaku se okupi oko 300 studenata. Povremeno organiziramo i seminare nove evangelizacije te seminare kršćanske meditacije. Trenutno su u tijeku duhovne vježbe u svakodnevnom životu koje vodi p. Slavko Pavin. U njima sudjeluje preko 200 sudionika koji svakodnevno meditiraju po sat vremena, a jednom tjedno imaju zajednički sastanak s voditeljem. Većini od njih je omogućeno da jednom tjedno imaju osobni duhovni razgovor sa svećenikom. U našoj rezidenciji se nalazi uredništvo i uprava "Glasnika Srca Isusova i Marijina" koji redovito, jednom mjesečno, izlazi u 18 tisuća primjeraka. Glavnom uredniku p. Franji Pšeničnjaku svojim pisanim priložima pomažu ostala subraća u kući. Pater Ante Vukoje apostolski djeluje u Hrvatskoj vojsci kao vojni kapelan. On ponekad u svoj rad s vojskom uključi i ostalu subraću koja mu pomažu raznim predavanjima te ispovijedi za Božić i Uskrs. Pater Josip Čurić i dalje služi nedjeljnu sv. misu u 11 sati na koju dolaze mnogi intelektualci grada Zagreba i na kojoj pjeva akademski zbor "Palma" koji se već proslavio odnoseći prve nagrade na svjetskim prvenstvima pjevačkih zborova. Svakoga četvrtka u našoj bazilici je sveta ura klanjanja pred Presvetim oltarskim sakramentom. Na tu se pobožnost okupi preko stotinu vjernika, većinom mladih koji svojim pjevanjem i molitvama doprinose lijepom molitvenom ozračju. U našim prostorijama se okupljaju i neokatekumeni, mladi koji su uključeni u Zajednicu kršćanskoga života te pripadnici i aktivisti Marijine legije. Prisutne su također i molitvene skupine koje se sastaju jednom tjedno. Uz plodan karitativni život koji se odvija u župi, veoma je poznat i živ karitativni

apostolat patra Antuna Cveka koji na svom biciklu obilazi te materijalno i duhovno pomaže napuštenima, starima i bolesnima, ne samo u našoj župi, nego i po čitavom Zagrebu. U zajednici imamo desetoricu časne braće koji nam izvršno pomažu u mnogim našim apostolskim djelatnostima. U našoj rezidenciji već dvadesetak godina, na opće zadovoljstvo, djeluju časne sestre Kćeri Božje ljubavi koje rade u kuhinji, ambulanti i u župnoj katehezi.

3. Mnogi kažu da je crkva u Palmotićevoj 'skrivena očima grada', no kako doznajemo, unutar njezinih zidina odvija se vrlo bogat duhovni rad. Kako procjenjujete rad isusovaca u ovoj 'skrivenoj' bazilici?

MN: Upravo smo nabrojili glavne aktivnosti naše redovničke zajednice. Tu su još i pojedinačni osobni razgovori i druge aktivnosti patara koje nije uvijek lako registrirati, ali koje dragi Bog vidi i registrira, što je daleko važnije i nama korisnije. Osmorica patara iz naše zajednice predaju na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove te nastupaju na raznim tribinama i suraduju u crkvenim i svjetovnim sredstvima društvenoga priopćavanja. Pater Stjepan Fridl vrlo

p. Mijo Nikić, SJ

uspješno vodi program Radio Marije. Svakoga prvog petka u mjesecu služi se sv. misa u Bazilici Srca Isusova za prijatelje i slušatelje Radia Marija koja se prenosi putem radio valova.

Imate pravo kad kažete da je naša bazilika skrivena očima grada, a razlog tome je, čini se, protivljenje masona da se ispred bazilike izgradi velebni trg. Prema nekim izvještajima, sadašnji park Zrinjevac trebao je biti ispred naše bazilike, ali nekome to nije odgovaralo pa se tako sada bazilika jedva primjećuje, a ona je nacionalni spomenik kulture.

4. Što mislite, kakvi bi planovi trebali biti za budućnost u ovoj bazilici?

MN: Budući da nam se snaga ne obnavlja, tj. nedostaje nam duhovnih zvanja, bit će dobro ako uspijemo zadržati i kvalitetno voditi sadašnje naše apostolske aktivnosti. Na razini studentskoga vjeronauka okupili smo skupinu angažiranih mladih vjernika i osnovali Studentski katolički centar (SKAC) koji ima Web-stranicu na Internetu. S nje se mogu 'skinuti' dobri tekstovi duhovnoga sadržaja. Na tom polju vidim mogućnost još većega apostolskog djelovanja u budućnosti. U planu je otvaranje Web-stranice o našoj bazilici kako bismo putem Interneta mogli doći do onih koji ne dolaze redovito u crkvu, a ipak ih zanimaju sadržaji duhovnoga karaktera. Sve više vjernika traži duhovne razgovore i osobno duhovno vodstvo, stoga smatram da bismo i na tom polju mogli još više djelovati.

5. Ove godine slavite stotu obljetnicu posvete Bazilike Srca Isusova. Recite nam recite kako teku pripreve za to veliko slavlje.

MN: Prije sto godina, točnije 15. prosinca 1902. godine svečano je blagoslovljena crkva Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. To je učinio kanonik Ivan Pliverić koji je i vodio gradnju bazilike. Glavna proslava toga jubileja predviđena je za ovogodišnju svetkovinu Srca Isusova koja će biti u petak 7. lipnja 2002. godine. Za tu svečanost spremićemo se i pripremiti s dvije devetnice. Prva će biti daljnja pripreva

od devet petaka zaredom i ona počinje u petak 5. travnja 2002. godine u 20.00 sati u bazilici Srca Isusova. Kroz devet petaka zaredom bit će pobožnost klanjanja i razmatranja o ljubavi Kristova Srca.

Bliža pripreva sastojat će se od devetnice koju će predvoditi naši biskupi od srijede 29. svibnja 2002. u 19.00 sati. Ova devetnica počinje svetom misom koju će svaki dan predvoditi neki od biskupa ili nadbiskup, a nakon sv. mise slijedit će jedan sat duhovnoga programa koji će pripremiti razne skupine naših vjernika: djeca, srednjoškolski, studenti, Zajednica kršćanskoga života, Marijina legija, časne sestre Kćeri Božje ljubavi i drugi. Na samu svetkovinu Srca Isusova sv. misu u 19.00 sati predvodit će zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić. Nakon sv. mise slijedi svečana večera za pozvane goste, prijatelje i suradnike naše župe.

6. I na kraju, što biste rekli današnjem čovjeku iz ove prekrasne bazilike posvećene Isusovu Srcu?

MN: Srce Isusovo je simbol neizrecive Božje ljubavi prema čovjeku. To Srce je bilo probodeno na Veliki petak radi nas i radi našega spasenja. U Bazilici Srca Isusova vjernici primaju plodove Isusova probodenog Srca. Ovdje oni dobivaju oprostjenje grijeha kroz sakramentalno odrješjenje koje ih priprema za osobni susret s Kristom u euharistiji. Današnjem čovjeku bih poručio da povjeruje u ljubav Božju koja nam je pokazana i posvjedočena kroz Kristovo probodeno Srce. "Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga Jedinorođenoga Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni" (Iv 3,16). Pozivam sve vjernike da, napose kroz ovu jubilarnu godinu, što češće navrate u Baziliku Srca Isusova, da otvore svoje srce Kristovu Srcu i da nađu utjehu i ohrabrenje za životne borbe koje trebaju voditi. Iznad glavnoga oltara u bazilici stoje napisane Isusove riječi: "Dodite k meni svi umorni i opterećeni." Ove su riječi upućene svima jer tko od nas nije umoran ili opterećen raznim brigama, duševnim ili tjelesnim bolestima, a da mu ne bi trebala Isusova pomoć i utjeha. Tko se Kristovu Srcu utječe, taj utjehu nalazi.

"Vas sam nazvao prijateljima", rekao je Isus svojim učenicima. I danas on to ponavlja svima koji povjeruju u njegovu ljubav. Današnjem čovjeku poručujem iz ove naše bazilike: ako to već nisi postao, možeš i ti

postati Isusov prijatelj. Učini to još danas. Dodi u Baziliku Srca Isusova, tamo su mnogi doživjeli Isusovo prijateljstvo i povjerovali u njegovu ljubav! **IP**

KRŠĆANSKI INTERNET

SKAC – Palma (http://www.skac.hr/)

Mikolaj Martinjak, SJ

"SKAC – Palma" je skraćenica za: Studentski katolički centar – Palma.

Stranice su nastale na inicijativu p. Luke Rađe, SJ, koji je ujedno i najzaslužniji za dobivanje Web prostora te za samo uređenje stranica. Stranice donose mnoštvo sadržaja. Tehnički su skromno uređene, no ta skromnost izražava ozbiljnost stranica. Sadržaji se ažuriraju svakodnevno, posebice sekcija "Svetac dana". Na stranicama možete pronaći meditacije p. Rađe, raspored tečaja vjeronauka te ono što je

najprivlačnije – duhovne vježbe pod vodstvom p. Slavka Pavina, SJ, uz mogućnost osobnoga kontakta s njime. Meditacije p. Rađe dobra su pomoć mladima, a nastale su iz višegodišnjega pastoralnog iskustva i rada s mladima. Potrebno je istaknuti i sekciju "Savjetovališta" koje trenutno nudi kontakt s patrima isusovcima i vanjskom suradnicom, psihijatrom. Važno je napomenuti da je stranica postavljena nedavno, da je još relativno 'svježa' te da još nisu postavljeni ostali predviđeni sadržaji.

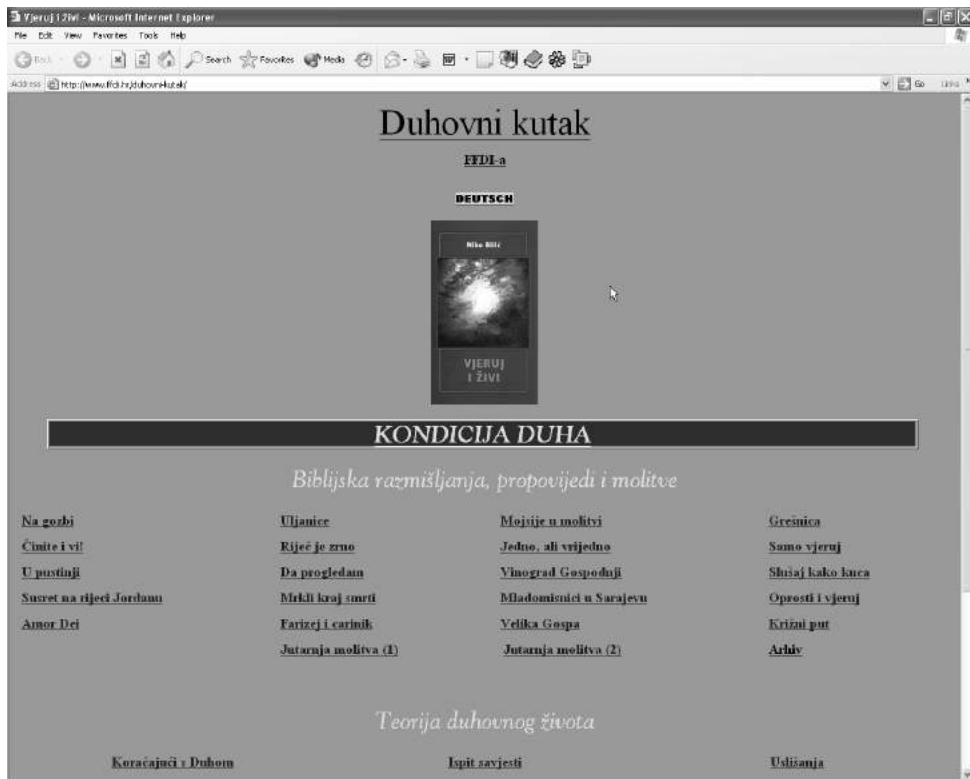
Nadamo se da će se stranica proširivati i rasti te da će i mladež koja je nazočna vjerunauku dati svoj doprinos. Jedna od zanimljivijih sekcija zasigurno je "Rasprava", gdje se nudi mogućnost razgovora

o vlastitim problemima, a slična je sekciji "Dopisivanje". Mišljenja smo da je ovaj način kontakta vrlo dobar jer mladima omogućuje kontakt s Crkvom u svako vrijeme. **IP**

VJERUJ I ŽIVI (<http://www.ffdi.hr/duhovni-kutak/>)

Na Web-stranicama koje nose naziv "Vjeruj i živi", pater Niko Bilić, SJ, na raspolaganju je sa svojim biblijskim razmišljanjima. Na stranicama je moguće pronaći i informacije o duhovnim vježbama koje su prvenstveno ponudene mladima s FFDI-a, ali i ostalima. U sekciji "Kondicija duha" moguće je pronaći komentare studenata na nedavno

održane duhovne vježbe. Sekcija je zamišljena kao e-zine glasilo. Za pohvalu je i "Duhovni kalendar" koji je moguće pronaći u sekciji "Duhovni kutak FFDI-a". Kalendar donosi informacije o održavanju susreta s mladima uz koji je navedena tema. Pater Bilić redovito ažurira cijeli sadržaj. **IP**

Naši mladomisnici

Privedili: Zdeslav Šučur, SJ
Sebastian Šujević, SJ

Ovogodišnji naš mladomisnik je *Željko Paša*, rodom iz Podravine, župa Molva. Zamolili smo ga da se predstavi cijenjenom čitateljstvu "Ignacijeva puta".

Željko Paša, SJ

Roden sam 19. svibnja, 1971. Djetinjstvo sam proveo u Molvama. Svoju duhovnu formaciju prije svega zahvaljujem roditeljima od kojih sam dobio solidan kršćanski odgoj. Na toj formaciji sudjelovali su i oci franjevci konventualci, vjerni čuvari Gospina svetišta. Njima

zahvaljujem i poseban osjećaj za liturgiju i pobožnost do koje su oci franjevci puno držali pripremajući velike svečane liturgije na kojima sam redovito sudjelovao s brojnim kolegama ministrantima. Posebno mjesto u mom osmoškolskom razdoblju zauzimaju i sestre milosrdnice. One su u ono komunističko razdoblje svojim neumornim apostolatom odigrale veliku ulogu u duhovnoj, kulturnoj i intelektualnoj izobrazbi mladih cijele okolice Molva.

Po završetku osnovne škole 1986. u Zagrebu upisao sam se u srednju upravnu školu. I maturirao 1990. Najesen iste godine odlazim na studij medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. To je bio važan korak u mom životu jer sam u tom razdoblju upoznao

isusovce u Palmotićevoj. Uključio sam se u zbor mladih "Oaza" pod vodstvom p. Stjepana Fridla, SJ, kojeg sam izabrao za svoga duhovnika.

Kroz molitvu i razmišljanje o redovničkom životu došao sam do odluke da postanem redovnik isusovac pa u listopadu 1992. prekidam studij medicine i počinjem dvogodišnji novicijat Družbe Isusove u Splitu. Slijedi uobičajeni tijek izgradnje isusovačkog kandidata.

U zagrebačkoj katedrali 27. listopada 2001., zaređen sam za đakona. Svećeničko ređenje bit će u lipnju 2002., a svoju prvu, mladu misu služiti ću 7. srpnja 2002. u Molvama.

Zahvaljujem svima onima koji su me molitvama i savjetima podupirali na putu do svećeništva!

Naši jubilarci

p. Josip Ćurić (50 godina svećeništva)

Pater Josip Ćurić rođen je 1. siječnja 1926. godine u Travniku. U jesen 1943. stupio je u Družbu Isusovu. Nakon novicijata, počeo je 1945. studij filozofije na Filozofskom institutu Družbe Isusove u Zagrebu i zaključio ga ispitom "ex universa philosophia" 1948. godine. Bogoslovlje je studirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu (KBF) u

Zagrebu te diplomirao 1953., a magisterij je postigao u siječnju 1954. godine. Dvije godine prije toga bio je zaređen za svećenika.

Od 1955. godine predavao je filozofijske discipline na Filozofskom institutu Družbe Isusove, u Zagrebu te spremao tezu o Blondelu, koju je obranio 1. lipnja 1963. godine. U jesen 1966. godine pozvan je za predavača na KBF-u, gdje je od 1989. do 1991. obavljao službu dekana.

U "Zborniku Tome Akvinskog" objelodanio je oveći rad o metafizici sv. Tome pod naslovom: "Connaturalitas". Druge, manje studije tiskane su u "Obnovljenom životu", "Bogoslovskoj smotri" te u još nekim publikacijama.

Nakon umirovljenja 1996. godine živi i radi kao svećenik-isusovac u Palmotićevoj ulici, u Zagrebu.

br. Antun Đakovac

(50 godina redovništva)

Brat Đakovac rođen je u Donjem Viljevu 26. kolovoza 1926. godine. Svoje mladenaštvo proboravio je s roditeljima do 18. godine, a početkom 1944. godine pozvan je u Hrvatsku vojsku. Za njega je vojska bila završena u svibnju 1944., u Dravogradu, blizu Blajburga, nakon čega je bio sudionik križnoga puta po Hrvatskoj. Jedno vrijeme je

radio na željeznici u Bjelovaru i Belišću, nakon čega je od 1949. do 1950. godine bio u logoru Trstenik u Srbiji.

Radeći kratko u prometnom uredu željezničke stanice, osjeća želju da sve napusti i krene za Kristom, što je i ostvario ušavši u samostan u svojstvu aspiranta 7. rujna 1951. godine. Aspiranturu dovršava u Dubrovniku gdje je, pošto u Zagrebu nije dobio dozvolu boravka, 6. rujna 1952. započeo novicijat.

Nakon dva mjeseca odobren mu je boravak u Zagrebu pa nastavlja novicijat u isuso-

vačkoj kući na Fratrovcu. Jednostavne zavjete položio je 19. rujna 1954. godine.

Početkom listopada iste godine odlazi u Split gdje obavlja dužnost kuhara.

Redovnički život, kao brat u Družbi Isusovoj, proveo je gotovo u svim kućama Hrvatske provincije, služeći u svom poslanju sve do umirovljenja godine 2000. Danas vrijeme provodi u tihom, skrovitom kutku isusovačke rezidencije u Palmotićevoj ulici, gdje svojom molitvom privodi duše k Bogu.

p. Vladimir Horvat

(50 godina redovništva)

Pater Horvat (u najslužbenijim dokumentima Ivan Vladimir) rođen je 21. ožujka 1935. u Donjoj Dubravi u Međimurju. Osnovnu školu pohađao je u Koprivnici, jer su mađarske okupacijske vlasti 1941. protjerale oca Ivana, župnoga orguljaša, kao i sve učitelje iz Međimurja. Otac je bio iskren Hrvat i angažirani katolik, pa ga je jugokomunistička vlast osudila na smrt i smaknula 7. studenog 1945. U oproštajnom pismu zamolio je suprugu Tereziju da djeci dadne što više vjerske i opće naobrazbe, a djecu – Vladu, Drageca i Anđelku – da iskoriste Božje talente na što veću korist Crkve i Domovine.

Vlado je odlučio je postati svećenik pa je pohađao Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu od 1946. U isusovački red stupio je 1952. Desetak godina kasnije završio

je filozofiju i teologiju na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1964. Na Filološkom fakultetu u Beogradu započeo je studij 1965., nastavio ga kao izvanredni student od 1966. do 1968. kad je bio u Sarajevu kateheta studenata u tri župe (katedralna, Marindvor i Novo Sarajevo) te je diplomirao 1970. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu magistrirao je 1975. iz hrvatske književnosti, radom o A. G. Matošu, te doktorirao 1997. o jezikoslovlju Bartola Kašića. Od 1969. u Zagrebu je bio profesor u novootvorenom sjemeništu na Fratrovcu i kateheta studenata u Palmotićevoj. Treću probaciju obavio je u Opatiji 1972./73. Zatim je u dubrovačkom sjemeništu profesor i prefekt, a 1975. postaje u Parizu direktor Hrvatske katoličke misije. Osnovao je i uređivao dvojezični bilten "Naš glas - Notre voix". Uz vjeronauk utemeljio je i vodio hrvatsku osnovnu i srednju školu koja je dobila ime "Bartol Kašić".

Srednjoškolci koji su u svojoj školi upisali hrvatski kao strani jezik dobivali su od njega službene ocjene.

Od 1981. član je Ekipe za istraživanje hrvatske kulture u Centru za istraživanje poredbene književnosti na Sorbonni. S prof. dr. Henrikom Hegerom sudjeluje u osnivanju Hrvatskih studija u Parizu i godišnjih simpozija. Nakon desetogodišnjega plodnog pastoralnog i kulturnog djelovanja u Parizu ostao je bez putovnice pa je od 1986. do 1991. godine djelovao u Beogradu kao superior i župnik, dekan i voditelj tribine religijske kulture u dvorani Bartol Kašić koju je otvorio. Zatim je godinu dana bio u Rimu kao stipendist Isusovačkog povijesnoga instituta i proučavao Bartola Kašića u arhivama i bibliotekama. Godine 1992. imenovan je urednikom "Vrela i prinosa" te pročelnikom Hrvatskoga povijesnoga instituta u Beču koji je osnovao Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu. Na istom fakultetu kao izvanredni profe-

sor vodi kolegij Religijske teme u svjetskoj i hrvatskoj književnosti. Organizirao je nekoliko simpozija, od kojih je posljednji pod nazivom "Religijske teme u književnosti", bio u prosincu 2000., a zbornik radova uredio je p. Ivan Šestak, SJ, i tiskao 2001.

Objavio je pedesetak rasprava i članaka u domaćim i stranim časopisima i enciklopedijama te priredio razna djela. Napisao je slijedeće knjige: 1981. na francuskom LE CARDINAL STEPINAC, MARTYR DES DROITS DE L'HOMME (Kardinal Stepinac - mučenik za ljudska prava) pod pseudonimom M. LANDECY. Knjiga je 1989. objavljena i na hrvatskom, a prevedena je na španjolski i slovački. 1986. CRKVA U HRVATSKOM NARODNOM

PREPORODU; 1994. PRILOG MATOŠEVOJ POETICI: Camao-Prva pjesma-Baudelaire; 1999. monografija Bartol Kašić – otac hrvatskoga jezikoslovlja. Od Kašićevih djela objavio je 1990. prvotisak HRVATSKO-TALIJANSKOGA RJEČNIKA i 1993. pretisak RITUALA RIMSKOG i trodijelni latinski spis "Apologia – obrana hrvatske Biblije"; 1999. drugo izdanje Hrvatsko-talijanskoga rječnika. Godine 1998. na njegov prijedlog Sabor je prihvatio godinu Bartola Kašića, za koju je napisao brošuru "Bartol Kašić i četiri stoljeća hrvatskoga jezikoslovlja", koju je Ministarstvo prosvjete i športa besplatno poslalo školama i učenicima.

U Kašićevoj godini održao je mnoga predavanja diljem Hrvatske, od Čakovca do

Dubrovnika, i od Pule do Vukovara. Kašić je uveden u sve školske i visokoškolske programe i postao je prisutan u hrvatskoj i svjetskoj znanosti i javnosti

Pater Horvat se danas nalazi u isusovačkoj rezidenciji Družbe Isusove u Palmotićevoj ulici u Zagrebu, gdje djeluje i pastarolano. Na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove vodi kolegij religijske teme u svjetskoj i hrvatskoj književnosti, a na Hrvatskim studijima predaje kolegij Barto Kašić. Nastoji raditi sve na veću slavu Božju i duhovnu korist svoga hrvatskog naroda.

p. Stjepan Schmidt

(70 godina redovništva)

Pater Schmidt rođen je 12. srpnja 1914. u Đakovu. Pučku školu pohađao je u rodnom mjestu. Sjemenište pohađa u Travniku od 1924. do 1928., a od 1928. do 1932. pohađa sjemenište na Šalati u Zagrebu. Nakon sjemeništa stupa u novicijat Družbe Isusove u Zagrebu, na Jordanovcu. Od 1934. do 1937. godine studira

filozofiju u Pullachu u Njemačkoj. Od godine 1938. do godine 1940. radi kao prefekt prvoga razreda sjemeništaraca na Šalati. Godine 1941. otpočinje bogosloviju u Sarajevu, a nastavlja na Gregorijani u Rimu, nakon čega tri godine studira Sv. pismo na Papinskom biblijskom institutu u Rimu. Godine 1953. imenovan je tajnikom Papinskoga biblijskog instituta i tu službu vrši do 1959., kada postaje tajnik kardinala Augustina Bee, predsjednika Papinskoga tajništva za jedinstvo kršćana. Na

toj službi ostaje do 1968. Od 1970. do 1994. tajnikom je kardinala J. Willebrandsa, nasljednjika kardinala Bee, a u siječnju 1995. p. General ga imenuje suradnikom Središnjega arhiva Družbe Isusove u Rimu, gdje radi i danas.

Jedan od zapaženijih njegovih zadataka bio je opis djelovanja kardinala Bee kao predsjednika Tajništva za jedinstvo kršćana te kardinalova biografija koja je doživjela više izdanja.

Mirko Nikolić
Milost susreta

Biblioteka
RADOST I NADA
knjiga 33.
252 str.
FTI, Zagreb 2001.

Svojom četvrtom knjigom svetopisamskih meditacija p. Mirko Nikolić, SJ, završava ciklus razmatranja evanđelja kroz godinu. Ovaj posljednji svezak slijedi evanđelja koja su izabrana za XXII. do XXXIV. nedjelju

kroz godinu. Sve knjige iz ciklusa svetopisamskih meditacija nose u svom naslovu riječ "susret", čime se jasno ukazuje na smisao knjige: susret s Gospodinom u poniranju u smisao i narav određenih evanđeoskih događaja.

Knjiga donosi upute za meditaciju biblijskoga teksta pa svatko može pratiti predložena čitanja. Evanđeoski tekstovi su obrađeni redak po redak, autor ih stavlja u suvremeni kontekst približujući ga današnjem čitatelju. Tako nam obrađene evanđeoske poruke postaju korisne u svakodnevnom životu.

Ivan Merz
Ljubav i čistoća

tekstovi Ivana Merza o ljubavi, ženi, braku, čistoći i Božjoj ljubavi; tekstove odabrao i komentirao p. Božidar Nagy, SJ

Biblioteka
RADOST I NADA
knjiga 34.
264 str.
FTI, Zagreb, 2002.

"Popeo sam se na stanovitu visinu i sada me sila ustrajnosti na ovoj drži. Ali, u meni je plamen za beskrajnim visinama; žar za nepomućenim grljenjem Sina i Oca i Duha...!"

Ova knjiga jedna je u nizu koja nam predstavlja uzor hrvatske mladeži za kojeg se od 1958. godine vodi postupak za pro-

glašenje blaženim. Pater Božidar Nagy odabrao nam je posebne tekstove iz dnevnika, ali i iz raznih drugih spisa ovoga sluga Božjega, Ivana Merza, koji govore o ljubavi i čistoći, toj danas malo cijenjenoj kreposti. Govor je to o tjelesnom vidu ljudske ljubavi, o spolnosti, njegovu nastojanju oko moralne čistoće, sve do potpunog predanja jednoj većoj, univerzalnijoj ljubavi koju je našao u osobi Isusa Krista.

U kronološkom slijedu njegovih zapisa, koji se mogu pratiti iz mjeseca u mjesec, razvidno je postupno usvajanje i približavanje kršćanskim stavovima, njegove moralne borbe i sumnje, njegovi doživljaji slabosti, njegovo iskreno priznanje svojih granica, i tako razvoj njegovih uvjerenja, što ga čini bližim današnjem mladom vjerniku koji bi želio živjeti životom evanđeoske vjere. Može se pratiti kako se svetost koju je Ivan Merz ostvario ne stječe rođenjem, nego se za nju viteški bori i postiže ju se osobnim trudom i milošću Božjom.

Willi Lambert***Tražiti i nalaziti Boga u svemu***

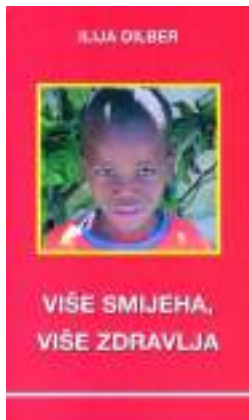
biblioteka
DUHOVNI ŽIVOT
knjiga 3.
FTI, Zagreb, 2001
196 str..

Ovu bismo knjigu mogli slobodno opisati kao mali rječnik za razumijevanje ignacijevske duhovnosti. Autor svojim stilom pisanja uspješno približava bogatu duhovnost sv.

Ignacija čak i onome čitatelju koji ovoga sveca doživljava "teškim i zahtjevnim", a njegovu duhovnost "krutom i vojničkom". Kroz 62 temeljne riječi sv. Ignacija autor nas upoznaje s duhovnim likom ovoga, kako ga autor naziva, majstora duhovnosti. Čak i nakon gotovo pola tisućljeća, Ignacijeva duhovna iskustva nadahnjuju ne samo Družbu Isuovu, red koji je on utemeljio, nego i velik broj laika u cijelom svijetu, a među njima napose Zajednicu kršćanskoga života.

Pojedini odlomci mogu se upotrijebiti za meditaciju, razmišljanje, kao poticaj za razgovore i duhovne vježbe. S ovim temeljnim ignacijanskim jezičnim blagom ne bi se, kako autor kaže, moglo dogoditi ništa ljepše nego da kroza nj Duh Sveti dotakne čitatelja.

Ilija Dilber***Više smjeha, više zdravlja***

Časni brat Ilija Dilber, SJ, prikupio je u ovoj knjižici oko tri stotine viceva zdrava i, nažalost, već pomalo zaboravljena pristojnog humora. Neobična je to i rijetka knjiga u svijetu duhovnosti. A riječi duhovnost i duhovitost tako su slične! Šale kao takve, ponekad puno bliskije i jasnije tumače paradoksalnosti i apsurdnosti ljudskoga života. Autoru kao da je želja raskrinkati nekad prenaplašenu ozbiljnost ljudi: "Ne brinite se tjeskobno", kaže nam Isus, "Pričajte viceve", kao da želi dodati brat Ilija.

Prikupljene anegdote raznolikih su tema i poredane su bez nekog redoslijeda pa su tako prikladnije za spontano polagano čitanje, svakodnevno opuštanje i uveseljavanje.

Sretan Uskrs
želi vam uredništvo
Ignacijeva puta!

DOĐITE K

ME

ORNI

OPTEREČENI
MAT. 23

